

EKOS: BEOGRAD-KUBA-TURIZAM

O kubanskom turizmu u Beogradu

HAVANA, BEOGRAD, 20. marta (Tanjug) – Kubanci se nadaju da će tokom ove godine privući 2,7 miliona gostiju iz inostranstva i videti još više turističkih letova aviona ka najvećem ostrvu u Karibima, izneli su zvaničnici te zemlje.

Prema zvaničnim podacima, do 10. marta je kubanska turistička industrija porasla za 14 odsto u odnosu na isti period 2010. Tokom prošle godine je na suncu Kube i njenim plažama, ali i kulturnim događanjima i gradovima uživalo nešto preko 2,5 miliona stranih turista.

„Kuba nije raj kao što neki zamišljaju, ali nije ni pakao, kakvim nas često predstavljaju,“ izjavila je ambasadorica te zemlje Mercedes Martinez Valdes prilikom ovonedeljne posete Visokoj turistikoj školi (VTŠ) u Beogradu.

Ambasadorica Martinez Valdez je posebno istakla bezbednost stranih turista na Kubi, kako u slučaju sitnog kriminala, tako i prirodnih katastrofa, budući da je u zemlji veoma razvijen sistem narodne zaštite, ustanovljen na iskustvima čestih ciklona, obilnih kiša, ali u poslednje vreme, usled klimatskih promena, i suša.

Gilfredo Milanes Molina, prvi sekretar Ambasade ukazao je da je za poslednjih 20 godina Kubu posetilo više od 33 miliona turista, najviše iz zemalja-članica Evropske unije. Među pojedinačnim državama, najbrojniji su bili posetioci iz Kanade. Sve to treba sagledatu u svetlu činjenica da su vlasti u Havani počele da razvijaju ovu privrednu granu tek od 1990. kada je u zemlji boravilo 340.000 stranih posetilaca.

Sa povoljnom klimom, (prosečna temperatura je nešto iznad 25 stepeni Celzijusovih), sa 6.000 kilometara (km) obale, arhitekturom iz vremena španske kolonijalne uprave i posebnom, bogatom kulturnom istorijom, Kuba je još u prvoj polovini 20. veka bila atraktivna turistička destinacija.

Kubanski turizam je doživeo bum tokom 1950-tih, kada je najviše gostiju stizalo iz obližnjih Sjedinjenih Američkih Država, koji su bili privučeni, pored ostalog, kockarnicama i prostitucijom.

Nekoliko godina posle pobede socijalističke revolucije na Kubi 1959, SAD su zavele ekonomske sankcije “crvenom ostrvu” pa je prestao i priliv turista iz te zemlje. Istovremeno, ekonomski razvoj na Kubi je podrazumevao razvoj drugih oblasti, turizam je postao uglavnom domaći i broj i kvalitet hotelskih soba nije mogao da se nosi sa međunarodnom konkurencijom.

Kubanski “međunarodni” turizam je počeo da oživljava u 1980-tim, ali je tek 1990-te došlo do novog pristupa vlasti ovom sektoru osnivanjem prvih zajedničkih preduzeća sa stranim investitorima, dolasku prvih gostiju iz inostranstva i rastom prihoda od turizma. Bilo je to vreme tzv. “Specijalnog perioda” na

Kubi, posle raspada Sovjetskog saveza i ukidanja Saveta za ekonomsku saradnju (SEV) ekonomske organizacije socijalističkih zemalja, što je dovelo do značajnih privrednih problema na ostrvu.

Između 1990. i 2000-te, u kubanski turizam je uloženo više od 3,5 milijarde dolara. Broj soba na raspolaganju međunarodnim turistima porastao je sa 12.000 na 35.000 i zemlju je u tom periodu posetilo 10 miliona stranih gostiju.

U 1995. turizam je premašio šećer kao kubanski glavni izvor deviza. Od 1996, kada je prvi put premašena brojka od milion stranih turista Kuba se predstavlja kao svetska destinacija i posle Dominikanske republike najpopularnija u Karibima. Krajem 1990-tih, unutar kubanske turističke industrije delovalo je 25 zajedničkih domaćih i stranih kompanija.

Kada je 2009. zavladao globalna finansijska kriza, turistička industrija u svetu je zabeležila pad od 4,3 odsto. Na Kubi je, međutim, zabeležen rast od 3,5 odsto, koji je nastavljen i u 2010, kada je broj inostranih posetilaca povećan za 4,2 odsto, naveo je Milan Molina.

Sada je turizam, prema podacima Milanesa Moline, treći glavni izvor deviza za Kubu, posle medicinskog sektora i usluga povezanih sa njim i proizvoda biotehnologije. Nisu dostupni podaci o prihodima od turizma, ali neki izvori kazuju da od medicine i drugih profesionalnih usluga drugim zemljama, naročito Venecueli, Kuba prima oko šest milijardi dolara godišnje.

Poslednjih pet godina na Kubi je, prema podacima Milanes Moline, sagrađeno 20.000 hotelskih soba. Na ostrvu sada postoji 23 odsto hotela sa pet zvezdica i 42 odsto sa četiri. Takođe, kubanske vlasti sarađuju sa nizom velikih turističkih lanaca (sa 67 samo u Evropi), dok na ostrvo sleće blizu 52 avio kompanije, naveo je ovaj zvaničnik.

Ostrvo u Karibskom moru raspolaže, pored ostalog, sa 900 km čistih peščanih plaža. Osam kubanskih gradova i mesta je Organizacija Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESKO) proglasila za svetsku kulturnu baštinu, postoji šest područja biosfere i 36 zaštićenih oblasti, od kojih su sedam nacionalni parkovi.

Protekle dve decenije na Kubi je boravilo i više hiljada turista iz Srbije. U Privrednoj komori Srbije (PKS) ukazuju na ugovor o saradnji između agencije Putnik (čiji je vlasnik ruska kompanija Metropol) i Kubanske turističke organizacije, da Beograd postane regionalni centar za turiste iz Rusije i Azije koji putuju na Kubu i Karibe, odnosno za turiste iz Latinske Amerike za Evropu. U ovaj posao uključeni su veći turoperatori sa prostora bivše Jugoslavije.

Ambasadorka Martinez Valdes sa saradnicima je na manifestaciji Dan Kube na VTŠ, učestvovala u okviru programa te visokoškolske ustanove za proširenje kulturne saradnje i stručne prakse studenata sa partnerima na svetskom turističkom tržištu. Otuda je pokrenuta mogućnost razmene studenata između Visoke turističke škole, najstarije obrazovne turističke institucije u Srbiji, i neke od srodnih obrazovnih institucija na Kubi.